

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

1996

Julkaistu Helsingissä 12 päivänä huhtikuuta 1996

N:o 245—249

SISÄLLYS

N:o		Sivu
245	Laki valtion vakuusrahastosta annetun lain muuttamisesta.....	715
246	Laki luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta.....	719
247	Eläinsuojelulaki.....	721
248	Rekisterihallintoasetus.....	734
249	Sosiaali- ja terveysministeriön päätös talousveden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista annetun sosiaali- ja terveysministeriön päätöksen muuttamisesta.....	737

N:o 245

Laki

valtion vakuusrahastosta annetun lain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 4 päivänä huhtikuuta 1996

Eduskunnan päätöksen mukaisesti,
kumotaan valtion vakuusrahastosta 30 päivänä huhtikuuta 1992 annetun lain (379/92), 5—6 b, 8—10 ja 16—17 §,
sellaisina kuin ne ovat, 5 § osittain muutettuna 8 päivänä maaliskuuta 1993 annetulla lailla (246/93) sekä 6—6 b ja 8 § viimeksi mainitussa laissa,
muutetaan 1, 3—4, 7, 13—15, 18 ja 19 a §,
sellaisina kuin ne ovat, 1 § osittain muutettuna 8 päivänä maaliskuuta 1993, 15 päivänä lokakuuta 1993 ja 30 päivänä kesäkuuta 1995 annetuilla laeilla (246/93, 857/93, 896/95 ja 899/95), 3 ja 4 § osittain muutettuina mainitulla 8 päivänä maaliskuuta 1993 annetulla lailla, 7 ja 15 § osittain muutettuina mainitulla 15 päivänä lokakuuta 1993 annetulla lailla, 14 ja 18 § muutettuina mainituilla 8 päivänä maaliskuuta 1993 ja 15 päivänä lokakuuta 1993 annetuilla laeilla, 14 a § mainitussa 8 päivänä maaliskuuta 1993 annetussa laissa sekä 19 a § mainitussa 15 päivänä lokakuuta 1993 annetussa laissa, seuraavasti:

1 §

Rahaston tehtävä

Talletuspankkien vakaan toiminnan ja tallettajien saamisten turvaamiseksi on valtion vakuusrahasto, jota tässä laissa kutsutaan rahastoksi.

Rahaston varoista voidaan myöntää lainoja erityisehdoin (*tukilaina*) liikepankkien ja Postipankki Oy:n vakuusrahastolle, säästöpankkien vakuusrahastolle ja osuuspankkien vakuusrahastolle tämän lain säännösten mukaisesti. Rahaston vastuulla voidaan antaa takauksia mainittujen vakuusrahastojen ottamille lainoille.

Rahaston varoista voidaan myös merkitä

suomalaisen talletuspankin osakkeita ja osuuksia, antaa pankin ottamille lainoille takauksia ja myöntää muutakin rahoitustukea, jos se on tarpeellista pankin toiminnan ja rahoitusmarkkinoiden vakauden turvaamiseksi.

Rahasto voi omistaa osakkeita valtion tai rahaston määräysvallassa osakeomistuksen perusteella olevassa osakeyhtiössä, jonka tarkoituksena on valtion tai rahaston tukitoimien kohteena olevalle pankille kuuluvan tai tällaisesta pankista viranomaisen päätöksellä erotetun omaisuuden tai vastuiden ostaminen tai muu hankkiminen ja hoitaminen sekä myyminen tai muu luovuttaminen (*omaisuudenhoitoyhtiö*). Omaisuudenhoitoyhtiöllä voi

HE 6/96
TaVM 2/96
EV 26/96

35—1996

460301A

olla osakeomistukseen perustuva määräysvalta toisessa samaa tarkoitusta varten olevassa osakeyhtiössä, jolloin viimeksi mainittu yhtiö on myös omaisuudenhoitoyhtiö. Rahasto voi omistaa osakkeita myös osakeyhtiössä, jonka tarkoituksena on omaisuudenhoitoyhtiön osakkeiden omistaminen, ja muussakin osakeyhtiössä, jos sitä voidaan pitää tarpeellisenä pankin toiminnan ja rahoitusmarkkinoiden vakauden turvaamisen kannalta.

3 §

Rahaston hallinto

Rahasto on valtion talousarvion ulkopuolinen rahasto, jota hoitaa ministeriö.

4 §

Valtion vakuusrahaston valtuusto

Rahaston toimintaa ja pankkituen käyttöä valvoo valtion vakuusrahaston valtuusto, jossa on yhdeksän jäsentä. Valtuuston valitsee eduskunta vaalikauden ensimmäisillä valtiopäivillä. Heidän toimensa alkaa niin pian kuin vaali on suoritettu ja kestää uusien valtuuston jäsenten vaalin toimittamiseen. Jollei eduskunta voi sopia valittavista, vaalin toimittavat eduskunnan valitsijamiehet. Jos valitsijamiehet eivät ole vaalista yksimieliset, vaali toimitetaan suhteellisen vaalitavan mukaan.

Valtuusto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Valtion vakuusrahaston valtuuston tehtävänä on:

- 1) valvoa pankkituelle asetettujen ehtojen noudattamista;
- 2) tehdä ehdotuksia myönnetyn tuen ja omaisuudenhoitoyhtiöiden toiminnan valvonnassa noudatettaviksi periaatteiksi;
- 3) vahvistaa rahaston vuotuinen talousarvio ja tilinpäätös;
- 4) tehdä ehdotus valtioneuvostolle lainan ottamisesta rahaston toimintaa varten; sekä
- 5) suorittaa muut valtioneuvoston yleisintunnon sille antamat tehtävät.

Valtion vakuusrahaston valtuuston koostumisesta, päätösvaltaisuudesta ja päätöksentekomenettelystä määrätään rahaston säännöissä, jotka ministeriö vahvistaa.

7 §

Tilinpäätös ja tilintarkastus

Rahaston kirjanpidossa noudatetaan soveltuvin osin kirjanpitolakia (655/73). Tilintarkastuksessa noudatetaan soveltuvin osin tilintarkastuslakia (936/94). Rahaston tilikautena on kalenterivuosi.

Rahaston hallinnon ja tilien tarkastamista varten valtioneuvoston yleisistunto määrää kalenterivuodeksi kerrallaan vähintään kaksi ja enintään kuusi tilintarkastajaa, joista kahden tulee olla KHT-tilintarkastajia tai niin, että toinen on JHTT-tilintarkastaja. Tilintarkastajien palkkiot määrää ministeriö.

Rahaston tilintarkastus suoritetaan vuosittain tilivuotta seuraavan maaliskuun loppuun mennessä.

Tilintarkastajien tulee antaa valtion vakuusrahaston valtuustolle kirjallinen tarkastuskertomus, joka sisältää lausunnot tuloslaskelman ja taseen vahvistamisesta ja mahdolliset muistutukset, jotka saattavat vaikuttaa tuloslaskelman ja taseen vahvistamiseen. Tarkastuskertomus on annettava viimeistään kaksi viikkoa ennen sitä kokousta, jossa tilinpäätös esitetään vahvistettavaksi. Rahaston tilinpäätöksen vahvistaa valtuusto.

Valtiontilintarkastajilla ja valtiontalouden tarkastusvirastolla on oikeus tarkastaa rahastoa samoin kuin tämän lain mukaista tukea ja rahoitusta saaneen pankin, vakuusrahaston, omaisuudenhoitoyhtiön tai muun yhteisön taikka säätiön taloutta ja toimintaa sen selvittämiseksi, ovatko tuen ja rahoituksen saamiseksi annetut tiedot oikeat ja riittävät sekä onko tukea ja rahoitusta asianmukaisesti käytetty annettuun tarkoitukseen. Sama koskee myös sitä, jonka käyttöön saaja on edellä mainittua tukea ja rahoitusta siirtänyt. Tarkastuksessa tarvittavien tietojen saamiseksi valtiontilintarkastajilla ja tarkastusvirastolla on oikeus saada virka-apua rahoitustarkastukselta.

13 §

Lausunnon pyytäminen

Ministeriön on ennen tukilainan myöntämistä tai muusta tukitoimesta päättämistä pyydettävä lausunto Suomen Pankilta ja rahoitustarkastukselta.

14 §

Tukitoimista päättäminen

Luottolaitostoiminnasta annetun lain 62 §:n 4 momentissa ja 63 §:n 1 momentissa tarkoitetun suostumuksen antamisesta ja muista tukitoimiin liittyvistä asioista päättää ministeriö, jollei niistä päättämistä ole säädetty valtioneuvoston yleisistunnon tehtäväksi.

Ministeriö käsittelee asiat, jotka koskevat valtion edustajan määräämistä valtion tai rahaston omistamien 1 §:n 4 momentissa tarkoitettujen yhtiöiden yhtiökokouksiin ja toimiohjeiden antamista yhtiöille samoin kuin valtion etujen turvaamista sekä yhtiöitä yhteisesti koskevia hallinnointiperiaatteita.

Valtiolle ja rahastolle hankittujen 1 §:n 3 momentissa tarkoitettujen osakkeiden ja osuuksien luovuttamisesta päättää valtioneuvoston yleisistunto.

Valtioneuvoston yleisistunto päättää määrämillään ehdoilla rahaston varojen tai valtion talousarviossa myönnettyjen määrärahojen ja valtuuksien puitteissa asiat, jotka koskevat:

1) 1 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen lainojen myöntämistä ja takausten antamista sekä 1 §:n 3 momentissa tarkoitettujen osakkeiden hankkimista tai 3 momentissa tarkoitettua muun rahoitustuen myöntämistä;

2) osakkeiden merkintää tai muuta osakkeiden hankintaa tai osakkeiden luovuttamista 1 §:n 4 momentissa tarkoitettussa yhtiössä;

3) 1 §:n 4 momentissa tarkoitettulle yhtiölle annettavaa lainaa, takausta yhtiön ottamille lainoille ja takuita yhtiön sitoumuksille tai yhtiön muuta rahoitustukea;

4) sopimuksen tekemistä 1 §:n 4 momentissa tarkoitetun yhtiön toiminnasta, toiminnan rahoittamisesta, toiminnan lopettamisesta tai tappioiden kattamisesta.

Edellä tarkoitettua päätöksen tulee pohjautua perusteltuun arvioon toimenpiteen kustannustehokkuudesta ja kansantaloudellisesta edullisuudesta.

Valtioneuvoston yleisistunto määrää valtion talousarviossa myönnettyjen valtuuksien nojalla myöntämiensä takausten, takuiden ja sitoumusten pääoman ja sopimusveloitteesta valtiolle aiheutuvan vastuun mukaan määrättyyn vastikkeen. Näistä takauksista tai velvoitteista ei peritä valtion lainanannosta ja valtiontakauksesta annetun lain (449/88)

15 §:n 1 momentissa tarkoitettua takausmaksua.

14 a §

Erityistarkastus

Ministeriön on määrättävä yksi tai useampi tarkastaja suorittamaan tukitoimien kohteena olevan tai tukea hakevan pankin erityistarkastus.

Erityistarkastusta suorittavalla on samat oikeudet tietojen saantiin kuin rahoitustarkastuksella tai sen edustajalla rahoitustarkastuslain (503/93) mukaisesti.

15 §

Lainanotto

Rahastolle voidaan ottaa lainaa, jos sen omat varat eivät riitä tarvittavien tukilainojen myöntämiseen tai muihin tämän lain mukaisiin tukitoimiin. Rahastolle otetun lainan määrä saa olla samanaikaisesti rahaston omien varojen ja sen antamien takausten ja takuiden kanssa enintään 20 000 miljoonaa markkaa. Ulkomaan rahan määräisen lainan vasta-arvo lasketaan lainaa otettaessa voimassa olleen Suomen Pankin asianomaiselle valuutalle noteeraaman keskikurssin mukaan. Lainanotosta rahastolle ja lainoihin liittyvistä koron- ja valuutanvaihtosopimuksista päättää valtioneuvoston yleisistunto, joka voi määräämissään rajoissa antaa lainanotosta ja siihen liittyvistä koron- ja valuutanvaihtosopimuksista päättämisen ministeriön tehtäväksi. Lainat, lyhytaikaisia lainoja lukuun ottamatta otetaan valtion nimissä.

Jos rahaston varat eivät riitä sen ottamien lainojen ja niiden korkojen ja lainoista maksettavien muiden menojen suorittamiseen tai rahaston takausveloitteiden täyttämiseen, suoritetaan puuttuva määrä valtion talousarvion otettavasta määrärahasta.

Jollei eduskunta ole valtion talousarvion käsittelyn yhteydessä muuta päättänyt, rahaston on tuloutettava 2 momentin nojalla myönnettyt varat takaisin valtiolle valtioneuvoston yleisistunnon päättämällä tavalla.

18 §

Salassapitovelvollisuus

Suomen Pankilla, rahoitustarkastuksella ja

tukitoimien kohteena olevalla pankilla on sen estämättä, mitä muualla laissa on säädetty salassapitovelvollisuudesta, velvollisuus antaa ministeriössä rahaston tehtäviä hoitaville virkamiehille, rahaston tilintarkastajille ja valtion vakuusrahaston valtuustolle sellaisia tietoja, jotka ovat tarpeen tämän lain mukaisten tehtävien hoitamiseen.

Valtion vakuusrahaston valtuuston jäsen, tilintarkastaja sekä rahaston tehtäviä hoitava ministeriön virkamies taikka näiden toimeksiannosta tehtävää suorittava henkilö ovat velvollisia pitämään salassa, mitä he ovat tehtävissään saaneet tietää pankin, sen asiakkaan tai jonkin muun taloudellisesta asemasta tai yksityisen henkilökohtaisia oloja koskevasta seikasta taikka liike- tai ammatillisaisuudesta, jollei se, jonka hyväksi salassapitovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan sen ilmaisemiseen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja tietoja on oikeus antaa valtioneuvoston yleisistunnolle sen käsitellessä pankkien tukitoimia, valtioneuvoston tarkastajille ja valtiontalouden tarkastusvirastolle sekä syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi ja muulle viranomaiselle, jolla on lain nojalla oikeus saada sellaisia tietoja.

19 a §

Yhtiöitä koskevat eräät säännökset

Omaisuußenhoitoyhtiön tai muun 1 §:n 4 momentissa tarkoitettun yhtiön tai niiden omistaman yhtiön osakkeisiin ei sovelleta valtion talousarviosta annetun lain (423/88) 24 §:n 1 momenttia eikä lakia valtion osaksvallan käytöstä eräissä taloudellista toimintaa harjoittavissa osakeyhtiöissä (740/91).

Omaisuußenhoitoyhtiöön sovelletaan osakeyhtiöistä voimassa olevan lainsäädännön lisäksi, mitä säädetään luottolaitostoiminnasta annetun lain (1607/93) 10 luvussa asiakkaansuojasta, 94 §:ssä salassapitovelvollisuudesta ja 100 §:ssä salassapitovelvollisuus-

den rikkomisesta ja rahoitustarkastuslain (503/93) 23 §:ssä uhkasakosta.

Asiakkaansuojasäännösten ja salassapitovelvollisuudesta annettujen säännösten noudattamista valvoo rahoitustarkastus, jolla on näitä säännöksiä koskevissa asioissa tarkastus- ja tiedonsaantioikeus siten kuin rahoitustarkastuslain 11 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 1996.

Valtion vakuusrahastosta annetun lain (379/92) 1 §:n mukaisesti rahastoon kuuluneilta talletuspankeilta peritään 9 §:n mukainen maksu lain voimaantuloon asti.

Rahaston hallintoneuvosto, johtokunta sekä rahaston virat ja palvelussuhteet lakkaavat tämän lain tullessa voimaan ilman eri toimenpiteitä.

Vakuusrahastosta siirtyvien tehtävien hoitamista varten valtiovarainministeriöön perustettu virka voidaan ensimmäisellä kerralla täyttää haettavaksi julistamatta, jos virkaan nimitetään kyseisiä tehtäviä vakuusrahastossa hoitanut henkilö.

Rahaston tekemät sopimukset ja sen nimissä olevat velvoitteet ja oikeudet jäävät voimaan ja niistä vastaa ensisijaisesti rahasto ja toissijaisesti valtio.

Lain 7 §:n 1 momentista poiketen rahasto tekee tämän lain voimaan tullessa tilinpäätöksen. Tilinpäätökseen ja sitä koskevaan tilintarkastukseen sovelletaan valtion vakuusrahastosta annetun lain 3, 4, 5 ja 7 §:n säännöksiä sellaisina kuin ne olivat voimassa ennen tämän lain voimaantuloa.

Valtion vakuusrahaston valtuuston jäsenten toimi alkaa ensimmäistä kertaa 4 §:n 1 momentissa säädetystä poiketen siitä päivästä lukien, jona tämä laki tulee voimaan. Jäsenet voidaan valita ennen tämän lain voimaantuloa.

Tämän lain täytäntöönpanemiseksi voidaan ryhtyä toimenpiteisiin jo ennen sen voimaantuloa.

Helsingissä 4 päivänä huhtikuuta 1996

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Valtiovarainministeri *Sauli Niinistö*

N:o 246

Laki**luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 4 päivänä huhtikuuta 1996

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan luottolaitostoiminnasta 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun lain (1607/93) 57 §:n 1 momentti, 62 § ja 63 §:n 1 momentti, näistä 57 §:n 1 momentti sellaisena kuin se on 30 päivänä heinäkuuta 1995 annetussa laissa (897/95), seuraavasti:

57 §

Vakuusrahaston hallinto

 Jos vakuusrahastolle on myönnetty tukilainaa tai muuta valtion vakuusrahastosta annetussa laissa (379/92) tarkoitettua tukea tai vastaavaa tukea valtion talousarviossa olevien valtuuksien nojalla, valtiovarainministeriöllä on oikeus nimetä valtuuskuntaan ja hallitukseen valtiota ja valtion vakuusrahastoa edustava jäsen.

62 §

Lainojen myöntäminen

Vakuusrahaston varoista voidaan antaa avustyslainoja tai avustuksia rahastoon kuuluvalla talletuspankille, joka on joutunut sellaisiin taloudellisiin vaikeuksiin, että avustulainan tai avustuksen myöntäminen on sen toiminnan turvaamiseksi tarpeellista. Vakuusrahasto voi antaa myös takauksia vakuusrahastoon kuuluvan talletuspankin ottamille lainoille. Vakuusrahasto voi rahoitustarkastuksen luvalla tehdä pankkiin myös 36 §:n mukaisen pääomasijoituksen. Jos va-

kuusrahastolla on tukilaina valtion vakuusrahastosta annetun lain nojalla tai jos vakuusrahaston ottamalla lainalla on valtion tai valtion vakuusrahaston takaus, voidaan avustyslainoja, avustuksia tai takauksia antaa sekä pääomasijoituksia tehdä vain valtiovarainministeriön hyväksymissä rajoissa.

Vakuusrahasto voi päättää rahaston varojen luovuttamisesta valtion vakuusrahastolle käytettäväksi suomalaisen talletuspankin valtion vakuusrahastosta annetun lain (379/92) 1 §:n mukaisiin tukitoimiin.

Jos 1 momentissa tarkoitettu pankki sulautuu toiseen pankkiin, avustuslaina tai avustus voidaan antaa myös vastaanottavalle pankille.

Jos vakuusrahastolle on myönnetty 1 momentissa tarkoitettua tukilainaa, avustulainan tai avustuksen myöntämiseen pankille näistä lainavaroista on saatava valtiovarainministeriön suostumus.

63 §

Avustuslainan takaisin perimisestä luopuminen

Vakuusrahaston valtuuskunnalla on halli-

tuksen esityksestä oikeus kokonaan tai osittain luopua avustuslainan takaisin perimisestä, jos takaisin periminen on kohtuutonta avustuslainan saaneelle talletuspankille. Jos vakuusrahastolle on myönnetty 62 §:n 1 momentissa tarkoitettua tukilainaa, luopumiseen

on saatava valtiovarainministeriön suostumus.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 1996.

Helsingissä 4 päivänä huhtikuuta 1996

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

Valtiovarainministeri *Sauli Niinistö*

N:o 247

Eläinsuojelulaki

Annettu Helsingissä 4 päivänä huhtikuuta 1996

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on suojella eläimiä parhaalla mahdollisella tavalla kärsimykseltä, kivulta ja tuskalta.

Lain tarkoituksena on myös edistää eläinten hyvinvointia ja hyvää kohtelua.

2 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan kaikkiin eläimiin.

Metsästyksen, kalastuksen, eläinten lääkitsemisen, eläinjalostuksen, eläinten keinollisen lisäämisen, geenitekniikan ja luonnon-suojelun osalta noudatetaan lisäksi, mitä niistä erikseen säädetään.

2 luku

Eläintenpito

3 §

Yleiset periaatteet

Eläimiä on kohdeltava hyvin eikä niille

saa aiheuttaa tarpeetonta kärsimystä. Tarpeettoman kivun ja tuskan tuottaminen eläimille on kielletty. Lisäksi eläintenpidossa on edistettävä eläinten terveyden ylläpitämistä sekä otettava huomioon eläinten fysiologiset tarpeet ja käyttäytymistarpeet.

Asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, mitä on pidettävä tarpeettoman kärsimyksen, kivun ja tuskan tuottamisena eläimille.

4 §

Eläinten pitopaikka

Eläimen pitopaikan on oltava riittävän tilava, suojaava, valoisa, puhdas ja turvallinen sekä muutoinkin tarkoituksenmukainen ottaen huomioon kunkin eläinlajin tarpeet. Eläimen pitäminen tarpeetonta kärsimystä tuottavalla tavalla on kielletty.

Asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä eläimen pitopaikalle asetettavista vaatimuksista. Asetuksella voidaan myös säätää, että maa- ja metsätalousministeriö voi antaa niistä tarkempia määräyksiä.

5 §

Eläinten hoito

Hoidossa olevaa eläintä ei saa jättää hoi-

dotta tai hylätä. Eläimen on saatava riittävästi sille sopivaa ravintoa, juotavaa ja muuta sen tarvitsemaa hoitoa. Eläimen sairastuessa sen on saatava asianmukaista hoitoa. Eläimen hyvinvointi ja olosuhteet on tarkistettava riittävän usein.

Asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä eläimen hoidolle asetettavista vaatimuksista. Asetuksella voidaan myös säätää, että maa- ja metsätalousministeriö voi antaa niistä tarkempia määräyksiä.

6 §

Eläinten kohtelu

Eläimen liiallinen rasittaminen ja kohtuuttoman ankara kurissa pitäminen ja kouluttaminen sekä liian kovakourainen käsittely on kielletty. Eläimen sitominen tarpeetonta kärsimystä tuottavalla tavalla on kielletty. Eläimen on annettava levätä kunnolla ja lisäksi sen on saatava liikkuu.

Asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä eläimen kohtelulle asetettavista vaatimuksista. Asetuksella voidaan myös säätää, että maa- ja metsätalousministeriö voi antaa niistä tarkempia määräyksiä.

7 §

Eläimille suoritettavat toimenpiteet

Leikkaus tai muu siihen verrattava kipua aiheuttava toimenpide saadaan eläimelle suorittaa vain, jos se on eläimen sairauden tai muun siihen verrattavan syyn vuoksi tarpeellista.

Toimenpiteen saa suorittaa vain eläinlääkäri. Jos toimenpiteestä aiheutuva kipu on lievä ja hetkellistä tai toimenpide ei siedä viivytystä, saa toimenpiteen kuitenkin tehdä myös muu henkilö kuin eläinlääkäri.

Asetuksella voidaan poiketa 1 ja 2 momentin säännöksistä. Asetuksella voidaan myös säätää, että maa- ja metsätalousministeriö voi myöntää poikkeuksia 1 ja 2 momentin säännöksistä. Maa- ja metsätalousministeriö ei voi kuitenkaan myöntää poikkeuksia sellaisten toimenpiteiden suorittamiseen, joiden tarkoituksena on eläimen mykistäminen tai eläimen ulkonäön muuttaminen. Maa- ja metsätalousministeriö voi kieltää sellaisten eläinten käyttämisen kilpailuisa tai pitämisen näytteillä, joille on suoritettu leikkaus tai toimenpide, jonka suorittaminen on tämän lain nojalla kielletty.

8 §

Eläinjalostus ja geeniteknikka

Eläinjalostuksessa on otettava huomioon eläinsuojelulliset näkökohdat sekä eläinten terveys.

Sellainen eläinjalostus tai jalostusmenettelmien käyttäminen, josta voi aiheutua eläimelle kärsimystä taikka merkittävää haittaa eläimen terveydelle tai hyvinvoinnille, on kielletty.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, on geeniteknikan käyttö eläinten tuotannon määrälliseksi tai laadulliseksi muuttamiseksi kielletty, jos se voi vaikuttaa haitallisesti eläinten terveyteen tai hyvinvointiin. Geeniteknikan käytöstä koe-eläintoiminnassa noudatetaan kuitenkin 31 §:n säännöksiä.

Asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä eläinjalostukselle ja geeniteknikan käytölle asetettavista eläinsuojeluvuatuksista. Asetuksella voidaan myös säätää, että maa- ja metsätalousministeriö voi antaa tarkempia määräyksiä eläinjalostukselle ja geeniteknikan käytölle asetettavista eläinsuojeluvuatuksista.

9 §

Eläinten suorituskykyyn vaikuttaminen

Eläimen suorituskyvyn keinotekoinen kohottaminen, alentaminen tai ylläpitäminen lääkkeillä taikka muilla vastaavilla aineilla tai valmisteilla on kielletty.

Epäiltäessä, että 1 momentissa mainittuja aineita tai valmisteita on käytetty, tämän lain mukaista valvontaa suorittavalla eläinlääkärillä on oikeus päästä niihin tiloihin, joissa eläintä pidetään sekä ottaa tarvittavia näytteitä. Eläimen omistaja ja haltija on velvollinen avustamaan eläinlääkäriä näytteiden ottamisessa sekä antamaan tarvittavat tiedot valvontaa varten.

10 §

Eläinten tuotantokykyyn vaikuttaminen

Eläimen tuotantokyvyn keinotekoinen kohottaminen lääkkeillä taikka muilla vastaavilla aineilla tai valmisteilla on kielletty, ellei voida osoittaa, ettei niistä aiheudu haittaa eläimen terveydelle tai hyvinvoinnille.

Edellä 1 momentissa säädetyn kiellon valvonnan osalta noudatetaan soveltuvin osin eläinten lääkitsemisestä annetun lain (402/90) säännöksiä.

11 §

Eläinten pakolla syöttäminen

Eläintä ei saa lihottamistarkoituksessa eikä tuotannon lisäämiseksi pakolla syöttää.

12 §

Välineet, laitteet ja aineet

Sellaisten eläimen hoitoon, käsittelyyn, kiinniottamiseen, kuljettamiseen, tainnuttamiseen tai lopettamiseen tarkoitettujen välineiden, laitteiden ja aineiden, joiden käyttö ilmeisesti aiheuttaa eläimelle tarpeetonta kipua tai tuskaa, valmistus, maahantuonti, myynti, luovutus ja käyttö on kielletty.

Maa- ja metsätalousministeriö määrää, minkälaisia välineitä, laitteita ja aineita on pidettävä sellaisina, joiden käyttö ilmeisesti aiheuttaa eläimelle tarpeetonta kipua tai tuskaa.

13 §

Luonnonvaraisten eläinten ottaminen elätettäväksi

Luonnonvaraisten nisäkkäiden ja lintujen ottaminen elätettäväksi on kielletty, ellei kysymyksessä ole eläimen pyydystäminen eläintarhassa pidettäväksi, eläimen tarhaaminen lihan, munien tai niiden tuottamiseen tarkoitettujen siitoseläinten tuottamiseksi taikka riistanhoidollisessa tarkoituksessa, eläimelle tilapäisesti annettava sairaanhoito tai muu hyväksyttävä tilapäinen tarve taikka tieteellinen tutkimustyö.

Tilapäisesti annettavaa sairaanhoitoa tai muuta hyväksyttävää tilapäistä tarvetta varten hoitoon otettu eläin on sen tilan salliessa vapautettava, jos on oletettavissa, että se vaikeuksitta sopeutuu luonnonvaraiseen elämään. Jos eläintä ei voida vapauttaa eikä sen hoitoa voida järjestää, eläin on lopetettava.

14 §

Sairaat tai vahingoittuneet eläimet

Luovutettaessa sairas tai vahingoittunut eläin on sairaudesta tai vahingoittumisesta ilmoitettava eläimen vastaanottajalle.

Sairasta, vahingoittunutta tai muutoin avuttomassa tilassa olevaa kotieläintä tai muuta ihmisen hoidossa olevaa eläintä on joko itse autettava tai ilmoitettava eläimestä sen omistajalle tai hoitajalle taikka kunnaneläinlääkärille, kunnan terveydensuojeluvantaa hoitavalle viranhaltijalle tai poliisille.

Jos 2 momentissa mainittujen henkilöiden tavoittaminen on kohtuuttoman vaikeaa ja jos eläin on sellaisessa tilassa, että sen hengissä pitäminen on ilmeistä julmuutta sitä kohtaan, saadaan se lopettaa. Tästä on viivytyksettä tehtävä 2 momentissa mainittu ilmoitus.

Sairasta, vahingoittunutta tai muutoin avuttomassa tilassa olevaa luonnonvaraista eläintä on pyrittävä auttamaan. Jos eläin on kuitenkin sellaisessa tilassa, että sen hengissä pitäminen on ilmeistä julmuutta sitä kohtaan, eläin on lopetettava tai on huolehdittava siitä, että se lopetetaan.

15 §

Talteenotetut eläimet

Kunnan on huolehdittava alueellaan irrallaan tavattujen ja talteenotettujen koirien ja kissojen sekä muiden vastaavien pienikokoisten seura- ja harrastuseläinten tilapäisen hoidon järjestämisestä.

Talteenotettua eläintä on säilytettävä vähintään 15 päivän ajan, minkä jälkeen kunnalla on oikeus myydä, muutoin luovuttaa tai lopettaa eläin.

Kunnalla on oikeus periä eläimen omistajalta tai haltijalta korvaus eläimen talteenotosta, hoidosta ja mahdollisesta lopettamisesta aiheutuneista kustannuksista.

Jos poliisille on tehty metsästyslain (615/93) 55 §:ssä tarkoitettu ilmoitus koiran talteenotosta, tulee poliisin ilmoittaa talteenotosta kunnan löytöeläinten talteenotto- paikkaan.

16 §

Eläinkilpailut

Jos eläin voi kilpailuissa joutua alttiiksi kivulle, tuskalle tai kohtuuttomalle rasitukselle, kilpailujen järjestäjän on omalla kustannuksellaan kutsuttava kilpailutilaisuuteen eläinlääkäri valvomaan, että tätä lakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä noudatetaan.

Lääninhallitus voi tarvittaessa kilpailujen järjestäjän kustannuksella määrätä eläinlääkärin kilpailutilaisuuteen valvomaan eläinsuojelusäännösten ja -määräysten noudattamista.

Maa- ja metsätalousministeriö voi kieltää pitämästä sellaisia eläinkilpailuja tai muita vastaavia tilaisuuksia, joissa eläimille voi aiheutua tarpeetonta kipua, tuskaa tai kohtuutonta rasitusta.

Mitä tässä pykälässä ja 17 §:ssä säädetään kilpailuista ja niiden valvomisesta, koskee myös tilaisuuksia, joissa eläimen jalostusarvoa, käyttöarvoa tai muuta ominaisuutta testataan siten, että siitä voi aiheutua eläimelle kipua, tuskaa tai kohtuutonta rasitusta.

17 §

Eläinkilpailujen valvominen

Edellä 16 §:ssä tarkoitetun eläinlääkärin on kiellettävä eläimen käyttäminen kilpailuissa, jos hänellä on perusteltua aiheutta epäillä, että eläintä käytetään tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti.

Jos eläimen omistaja tai haltija ei noudata eläinlääkärin antamaa kieltoa, kilpailujen järjestäjä on velvollinen estämään eläimen osallistumisen kilpailuihin. Tässä tarkoituksessa kilpailujen järjestäjä voi keskeyttää kilpailut tai ottaa eläimen haltuunsa kilpailujen ajaksi. Poliisin on tarvittaessa annettava virka-apua kilpailujen järjestäjälle.

18 §

Eläimen luovuttaminen palkintona

Eläimen luovuttaminen arpajais- tai kilpailuvoittona on kielletty. Lääninhallitus voi erityisestä syystä myöntää poikkeuksia kiellosta.

19 §

Eläinten pitäminen näytteillä ja käyttäminen esityksissä

Eläimen näytteillä pitämisestä taikka käyttämisestä valo- tai elokuvauksessa tai muussa esityksessä ei saa aiheutua eläimelle kipua tai tuskaa.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, kunnaneläinlääkäri voi erityisestä syys-

tä antaa luvan sellaiseen 1 momentissa tarkoitettuun toimintaan, josta eläimelle voi aiheutua vähäistä kipua tai tuskaa. Jos 1 momentissa tarkoitettua toimintaa harjoitetaan useamman kunnan alueella, on lupa kuitenkin haettava sen läänin lääninhallitukselta, jonka alueella toimintaa pääasiallisesti harjoitetaan. Lupa voidaan liittää eläinsuojelun kannalta tarpeellisia ehtoja. Lupa voidaan peruuttaa, jos lupaehtoja ei noudateta.

Sellaisen valo- ja elokuvauksen osalta, joka tehdään tieteellistä tutkimusta tai siihen liittyvää opetustarkoitusta varten, sovelletaan kuitenkin 31 §:n säännöksiä.

20 §

Sirkukset, eläintarhat ja eläinnäyttelyt

Maa- ja metsätalousministeriö voi määrätä, mihin lajeihin kuuluvia eläimiä saadaan käyttää sirkuksessa ja muussa siihen verrattavassa näytöksessä, jossa näytetään eläimille opetettuja taitoja, tai pitää näytteillä eläintarhassa taikka pysyvässä tai kiertävässä eläinnäyttelyssä.

Eläimiä saadaan käyttää sirkuksessa ja muussa siihen verrattavassa näytöksessä sekä pitää näytteillä eläintarhassa tai pysyvässä tai kiertävässä eläinnäyttelyssä vain lääninhallituksen luvalla.

Lupa kotimaisen sirkuksen tai muun siihen verrattavan näytöksen taikka kiertävän eläinnäyttelyn pitämiseen on haettava sen läänin lääninhallitukselta, jonka alueella on sirkuksen tai eläinnäyttelyn omistajan kotipaikka. Lupa ulkomaisen sirkuksen tai muun siihen verrattavan näytöksen taikka kiertävän eläinnäyttelyn pitämiseen on haettava sen läänin lääninhallitukselta, jonka alueelta ulkomainen sirkus, muu siihen verrattava näytös tai kiertävä eläinnäyttely tulee maahan. Lupa eläintarhan ja pysyvän eläinnäyttelyn pitämiseen on haettava sen läänin lääninhallitukselta, jonka alueella eläintarha tai pysyvä eläinnäyttely sijaitsee.

Lupa myönnetään, jos toiminta täyttää tässä laissa ja sen nojalla säädetty ja määrätty vaatimukset. Lupa voidaan liittää eläinsuojelun kannalta tarpeellisia ehtoja. Lupa voidaan peruuttaa, jos lupaehtoja ei noudateta tai toiminta ei enää täytä luvan myöntämisen edellytyksiä.

21 §

Lihan, munien ja siitospeläinten tuotantotarhat

Asetuksella säädetään siitä, mihin luonnonvaraisiin nisäkkäs- ja lintulajeihin kuuluvia eläimiä saadaan ottaa tarhattavaksi lihan, munien tai niiden tuottamiseen tarkoitettujen siitospeläinten tuotantotarkoituksessa.

Luonnonvaraisten nisäkkäiden tai lintujen taikka niiden vankeudessa syntyneiden, luonnonvaraiseen lajiin kuuluvien jälkeläisten tarhaamisesta lihan, munien tai niiden tuottamiseen tarkoitettujen siitospeläinten tuottamiseksi on toiminnanharjoittajan hyvässä ajoin ennen toiminnan aloittamista tai lopettamista taikka toiminnan oleellisesti muuttuessa tehtävä siitä kirjallinen ilmoitus sen läänin lääninhallitukselle, jonka alueella tarha sijaitsee.

Tarkemmat säännökset lääninhallitukselle tehtävästä ilmoituksesta ja siihen liitettävistä selvityksistä annetaan asetuksella. Maa- ja metsätalousministeriö voi tarvittaessa määrätä ilmoituksen tehtäväksi myös muusta kuin tässä pykälässä tarkoitettusta tarhauksesta.

22 §

Tarhauskielto

Asetuksella voidaan eläinsuojelullisista syistä kieltää eläinten tarhaaminen tuotannollisessa tarkoituksessa.

23 §

Riistanhoidolliset tarhat

Luonnonvaraisten nisäkkäiden tai lintujen taikka niiden vankeudessa syntyneiden, luonnonvaraiseen lajiin kuuluvien jälkeläisten riistanhoidollista tarhausta harjoittavan on hyvässä ajoin ennen toiminnan aloittamista tai lopettamista taikka toiminnan oleellisesti muuttuessa tehtävä siitä kirjallinen ilmoitus sen läänin lääninhallitukselle, jonka alueella tarha sijaitsee.

Tarkemmat säännökset lääninhallitukselle tehtävästä ilmoituksesta ja siihen liitettävistä selvityksistä annetaan asetuksella.

24 §

Ammattimainen tai muutoin laajassa mitassa tapahtuva seura- ja harrastuseläinten pito

Ammattimaista tai muutoin laajassa mitas-

sa tapahtuvaa koirien, kissojen ja muiden seura- tai harrastuseläinten myymistä harjoittavan on hyvässä ajoin ennen toiminnan aloittamista tai lopettamista taikka toiminnan oleellisesti muuttuessa tehtävä siitä kirjallinen ilmoitus sen läänin lääninhallitukselle, jonka alueella toimintaa harjoitetaan.

Mitä 1 momentissa säädetään eläinten myymisestä, koskee myös eläinten välittämistä, vuokraamista, kasvattamista, valmentamista ja kouluttamista sekä säilytettäväksi ja hoidettavaksi ottamista ja opetuksen antamista eläinten käytössä.

Asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, minkälaista toimintaa on pidettävä ammattimaisena tai muutoin laajassa mitassa tapahtuvana.

Tarkemmat säännökset lääninhallitukselle tehtävästä ilmoituksesta ja siihen liitettävistä selvityksistä annetaan asetuksella.

25 §

Ilmoituksenvaraista toimintaa koskevat määräykset ja toiminnan kieltäminen

Lääninhallitus voi 21, 23 ja 24 §:ssä tarkoitettujen ilmoitusten tarkastettuaan antaa toiminnan harjoittajalle eläinsuojelullisten haittojen ehkäisemiseksi tarpeellisia määräyksiä. Jos toiminta ei täytä tässä laissa tai sen nojalla säädettyjä tai määrättyjä vaatimuksia eikä toiminnanharjoittaja annetussa määräajassa korjaa toiminnassa olevia puutteita, lääninhallitus voi toiminnanharjoittajaa kuultuaan kieltää toiminnan harjoittamisen.

26 §

Luettelon pitäminen

Toiminnan harjoittajan on pidettävä luetteloa 21, 23 ja 24 §:ssä mainitun toiminnan kohteena olevista eläimistä. Luettelo on vaa-dittaessa esitettävä 3 luvussa tarkoitetuille valvontaviranomaisille ja eläinsuojeluvalvojalle. Maa- ja metsätalousministeriö voi antaa tarkempia määräyksiä luettelon pitämisestä ja siihen merkittävistä tiedoista.

27 §

Liikkuva kauppa

Eläinten kaupan harjoittaminen liikkuvana kauppana on kielletty.

28 §

Eläinten maahantuonti

Maa- ja metsätalousministeriö voi eläin-suojelullisista syistä kieltää eläinten maahantuonnin. Maahantuonti voidaan kieltää, jos eläimille ei voida järjestää eläinsojelullisesti hyväksyttäviä olosuhteita tai jos eläimen pitämisestä muutoin aiheutuu sille kärsimystä. Maa- ja metsätalousministeriö voi myös kieltää sellaisten eläinten myynnin ja hallussapidon, joiden maahantuonti on kielletty.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun kiellon vastaisesti maahantuotu eläin on eläimen omistajan tai haltijan kustannuksella palautettava tai lopetettava taikka sen suhteen on meneteltävä maa- ja metsätalousministeriön hyväksymällä tavalla.

Maa- ja metsätalousministeriö tai lääninhallitus voi eläimen omistajan tai haltijan kustannuksella määrätä teetettäväksi 2 momentissa tarkoitetut toimenpiteet. Teettämisessä noudatetaan muutoin soveltuvin osin uhkasakkolain (1113/90) säännöksiä.

29 §

Eläinten kuljetus

Eläimen kuljetus on järjestettävä siten, ettei sille aiheudu kuljetuksesta tarpeetonta kipua tai tuskaa. Lisäksi sitä on suojeltava kuljetuksessa vahingoittumiselta ja sairastumiselta. Eläintä ei saa kuljettaa, jos eläin on sellaisessa tilassa, että kuljetuksesta voi aiheutua sille tarpeetonta kipua tai tuskaa.

Suomea sitovan kansainvälisen sopimuksen tai Euroopan yhteisön oikeusjärjestyksen niin edellyttäessä voidaan asetuksella säätää eläinten kuljetuksen edellytykseksi, että läänineläinlääkäri, kunnaneläinlääkäri, rajaeläinlääkäri tai maa- ja metsätalousministeriön määräämä eläinlääkäri on tarkastanut eläimet ja eläinten kuljetustilat sekä todennut niiden olevan kuljetuksen edellyttämässä kunnossa.

Asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä eläinten kuljetuksesta, kuljetusten tarkastuksista sekä eläinkuljetusten mukana seuraavista asiakirjoista ja todistuksista. Asetuksella voidaan myös säätää, että maa- ja metsätalousministeriö voi antaa niistä tarkempia määräyksiä.

30 §

Lupa eläinten kuljettamiseen ja eläinkuljettajarekisteri

Eläinten kuljettamista, kuljetusvälineen vuokrausta tai muuta luovuttamista tulonhankkimistarkoituksessa saadaan harjoittaa vain lääninhallituksen luvalla. Lupaa on haettava sen läänin lääninhallitukselta, jonka alueella on luvan hakijan kotipaikka. Edellä tarkoitettua lupaa ei kuitenkaan edellytetä Euroopan yhteisön ulkopuoliseen valtioon sijoittuneelta eläinkuljettajalta. Tällaisen eläinkuljettajan on annettava maa- ja metsätalousministeriölle kirjallinen sitoumus eläinsojelusäännösten ja -määräysten noudattamisesta eläinten kuljetuksissa.

Lääninhallitus pitää eläinkuljettajarekisteriä toiminnan harjoittamiseen myöntämistään luvista. Maa- ja metsätalousministeriö pitää valtakunnallista eläinkuljettajarekisteriä kaikista eläinten kuljettamiseen myönnettyistä luvista ja 1 momentissa tarkoitetuista sitoumuksista. Rekistereihin voidaan tallettaa eläinkuljetusten valvonnan kannalta tarpeellisia tietoja. Toiminnanharjoittajan tulee ilmoittaa vaadittavat tiedot rekisteriin merkittäväksi. Tässä laissa tarkoitetuilla valvontaviranomaisilla on oikeus valvontaa varten käyttää eläinkuljettajarekisteriä. Muutoin tietojen luovuttamisessa noudatetaan, mitä yleisten asiakirjain julkisuudesta annetussa laissa (83/51) tai sen nojalla säädetään.

Tarkemmat säännökset eläinkuljettajarekisteristä, eläinkuljettajalta ja eläinkuljetuksesta vastaavalta henkilöstöltä vaadittavasta pätevydestä, tehtävistä, luvan hakemisesta, myöntämisestä, peruuttamisesta ja toiminnan valvomisesta, Euroopan yhteisön ulkopuoliseen valtioon sijoittuneelta eläinkuljettajalta vaadittavasta sitoumuksesta sekä eläinkuljettajarekisteriin merkittävistä tiedoista ja toiminnanharjoittajalta vaadittavista ilmoituksista annetaan asetuksella. Asetuksella voidaan myös säätää, että maa- ja metsätalousministeriö voi antaa niistä tarkempia määräyksiä.

31 §

Koe-eläintoiminta

Selkärankaisiin eläimiin kohdistuvaa koe-eläintoimintaa saadaan harjoittaa vain lääninhallituksen luvalla. Lupaa koe-eläintoimin-

nan harjoittamiseen on haettava sen läänin lääninhallitukselta, jonka alueella on luvan hakijan kotipaikka.

Koe-eläintoiminnan harjoittamisella tarkoitetaan eläintenpitoa eläinkokeita varten sekä erilaisten kokeiden, testien, tutkimusten ja selvitysten suorittamista koe-eläimillä tai koe-eläimiä hyväksi käyttäen.

Tieteellisellä eläinkokeella tarkoitetaan toimenpidettä, jossa eläimen käyttäminen ihmisen tai eläimen terveyden- tai sairaanhoidon taikka tieteellisen tutkimuksen kannalta on tarpeellista tai opetuksellisesti välttämätöntä ja joka suoritetaan tieteellisin menetelmin ja hyväksyttävän koulutuksen saaneen henkilön valvonnassa ja vastuulla.

Asetuksella säädetään koe-eläintoiminnan valvonnasta, eläinten käyttämisestä tieteellisissä eläinkokeissa, kokeiden valvonnasta ja niiden suorittamisen ehdoista, koe-eläinten hankinnasta ja pitämisestä, kokeiden suorittajien ja koe-eläinten hoitajien pätevydestä sekä valvontaviranomaisten oikeudesta keskeyttää koe tai koe-eläintoiminta. Asetuksella voidaan myös säätää, että maa- ja metsätalousministeriö voi antaa niistä tarkempia määräyksiä.

32 §

Eläinten lopettaminen

Eläimen lopettaminen on suoritettava mahdollisimman nopeasti ja kivuttomasti.

Asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä eläimen lopettamisesta. Asetuksella voidaan myös säätää, että maa- ja metsätalousministeriö voi antaa siitä tarkempia määräyksiä.

33 §

Teurastus ja siihen liittyvät toimenpiteet

Eläimelle ei saa aiheuttaa tarpeetonta kärsimystä, kipua eikä tuskaa käsiteltäessä tai säilytettäessä sitä teurastamossa, teurastuspaikassa tai muualla teurastuksen yhteydessä, tainnuttaessa sitä taikka siitä verta laskettaessa. Eläimen on oltava asianmukaisesti tainnutettu tai lopetettu ennen verenlaskua. Kuitenkin sellainen uskonnollisista syistä noudatettava erityinen teurastustapa, jossa verenlasku aloitetaan samanaikaisesti eläimen tainnuttamisen kanssa, on sallittu siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään. Eläi-

melle ei saa suorittaa muita teurastukseen liittyviä toimenpiteitä ennen kuin se on kuollut.

Hyväksytyssä teurastamossa ja hyväksytyssä teurastuspaikassa tulee olla asianmukainen tila huomattavan sairaiden ja vahingoituneiden eläinten tainnutusta ja verenlaskua varten.

Asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä teurastusta ja sitä edeltäviä toimenpiteitä suorittavien henkilöiden pätevydestä, teurastamon tai teurastuspaikan eläinten käsittelytiloista, eläinten kohtelusta ja käsittelystä teurastuksen yhteydessä sekä tainnutuksesta ja verenlaskusta. Asetuksella voidaan myös säätää, että maa- ja metsätalousministeriö voi antaa niistä tarkempia määräyksiä.

3 luku

Viranomaiset

34 §

Maa- ja metsätalousministeriö

Maa- ja metsätalousministeriö johtaa, ohjaa ja yleisesti valvoo tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista.

35 §

Lääninhallitus

Lääninhallitus ohjaa ja valvoo tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista läänin alueella.

36 §

Paikalliset viranomaiset

Kunnaneläinlääkäri, kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitava viranhaltija ja poliisi valvovat tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista kunnan alueella.

37 §

Tarkastuseläinlääkäri ja rajaeläinlääkäri

Tarkastuseläinlääkäri valvoo tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista lihahygienialain (511/94) nojalla hyväksytyssä teurastamossa tai teurastuspaikassa.

Rajaeläinlääkäri valvoo tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista rajanylityspaikan tai maastapoistumispaikan alueella.

38 §

Eläinsuojeluvalvoja

Lääninhallitus voi määräämillään ehdoilla myöntää maa- ja metsätalousministeriön hyväksymän koulutuksen saaneelle henkilölle oikeuden eläinsuojeluvalvojana suorittaa 39 §:ssä tarkoitettuja tarkastuksia. Eläinsuojeluvalvojalla on oltava vakuutus tarkastuksissa mahdollisesti aiheutuvien vahinkojen varalta.

Lääninhallitus voi peruuttaa myöntämänsä oikeuden, jos eläinsuojeluvalvoja ei noudata asetettuja ehtoja. Oikeus voidaan peruuttaa myös muusta perustellusta syystä.

4 luku

Valvonta

39 §

Tarkastus

Jos on aihetta epäillä, että eläintä hoidetaan, kohdellaan, käytetään tai kuljetetaan tämän lain taikka sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti, lääninhallituksella, kunnaneläinlääkäriellä, kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavalla viranhaltijalla, poliisilla ja eläinsuojeluvalvojalla on oikeus suorittaa tarkastus.

Poliisi voi suorittaa eläinkuljetusta koskevan tarkastuksen ilman epäilyäkin. Sama oikeus eläinkuljetuksen tarkastukseen on tarkastuseläinlääkäriellä teurastamon tai teurastuspaikan alueella sekä rajaeläinlääkäriellä rajanylityspaikan tai maastapoistumispaikan alueella.

Ilman epäilyäkin lääninhallituksella, kunnaneläinlääkäriellä, kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavalla viranhaltijalla, poliisilla ja eläinsuojeluvalvojalla on oikeus suorittaa tarkastus sirkuksessa, eläintarhassa, pysyväsä ja kiertävässä eläinnäyttelyssä, eläinkilpailussa, 16 §:n 4 momentissa tarkoitetuissa tilaisuuksissa sekä esityksessä ja näyttöksessä, jossa eläimiä on mukana, sekä siellä, missä harjoitetaan 21, 23 ja 24 §:ssä tarkoitettua toimintaa. Ilman epäilyäkin tarkas-

tuseläinlääkäriellä on oikeus suorittaa tarkastus kaikissa eläintiloissa teurastamon tai teurastuspaikan alueella.

Tarkastuksen suorittajalla on oikeus päästä tiloihin, joissa eläintä pidetään ja ottaa korvauksetta tarkastusta varten tarvittavia näytteitä. Tarkastuksessa voidaan tarkastaa eläin, sen pitopaikka ja kuljetusväline sekä eläintä varten tarkoitetut ravinto, juotava, varusteet ja välineet.

40 §

Neuvot

Tarkastuksen suorittajan on eläimen omistajalle tai haltijalle annettavin neuvoin pyrittävä edistämään eläimen hyvinvointia ja väikuttamaan siihen, että tarkastuksessa ilmenneet lievät eläinsuojelulliset epäkohdat korjataan.

Tarkastuseläinlääkäriin on annettava 1 momentissa tarkoitettut neuvot teurastamon tai teurastuspaikan alueella sille, joka on vastuussa epäkohtien syntymisestä.

41 §

Ilmoitukset

Jos eläinsuojeluvalvoja tekemässään tarkastuksessa havaitsee, että tätä lakia taikka sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä on rikottu, on hänen ilmoitettava siitä lääninhallitukselle, kunnaneläinlääkärielle, kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavalle viranhaltijalle tai poliisille, joiden on tarvittaessa ryhdyttävä asiassa 42—44 §:ssä tarkoitettuihin toimenpiteisiin.

Jos tarkastuseläinlääkäri epäilee, että tätä lakia taikka sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä on rikottu teuraseläimiä toimittavassa eläintenpitoyksikössä, on hänen ilmoitettava asiasta sen läänin lääninhallitukselle, jonka alueella eläintenpitoyksikkö sijaitsee.

42 §

Kiellot ja määräykset

Jos 39 §:ssä tarkoitettu tarkastuksessa tai muutoin todetaan, että tätä lakia taikka sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä on rikottu, lääninhallitus, kunnaneläinlääkäri, kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitava viranhaltija, tarkastuseläinlääkäri, rajaeläin-

lääkäri tai poliisi voi kieltää eläimen omistajaa tai haltijaa jatkamasta tai toistamasta tämän lain taikka sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaista menettelyä taikka määrätä eläimen omistajan tai haltijan määrääjässä täyttämään velvollisuutensa.

43 §

Uhkasakko ja teettämisuhka

Lääninhallitus voi omasta aloitteestaan tai kunnaneläinlääkäriin, kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavan viranhaltijan, tarkastuseläinlääkäriin tai poliisiin pyynnöstä tehostaa 42 §:n nojalla annettua kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella.

Uhkasakkoa ja teettämisuhkaa koskevassa asiassa sovelletaan muutoin, mitä uhkasakolaissa säädetään.

44 §

Kiireelliset toimenpiteet

Jos eläinsuojelulliset syyt vaativat, lääninhallitus, kunnaneläinlääkäri, kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitava viranhaltija, tarkastuseläinlääkäri, rajaeläinlääkäri tai poliisi voi 42 §:n säännöksistä poiketen ryhtyä välittömiin toimenpiteisiin eläimen hyvinvoinnin turvaamiseksi. Tässä tarkoituksessa eläimelle voidaan hankkia hoitoa muualta tai hoitaja taikka rehua tai muita eläimen hyvinvoinnin kannalta ehdottoman välttämättömiä aineita taikka, jos se ei ole mahdollista tai tarkoituksenmukaista, eläin voidaan lopettaa tai toimittaa teurastettavaksi taikka myydä huutokaupalla tai muuten käyvästä hinnasta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen toimenpiteiden lisäksi poliisilla ja rajaeläinlääkäriillä on oikeus eläinkuljetusten osalta määrätä kuljetettavaksi eläimet takaisin kuljetuksen lähtöpaikkaan tai muutettavaksi kuljetuksen reittisuunnitelmaa siten, että eläinten hyvinvointi turvataan.

45 §

Kuuleminen

Ennen 42 ja 43 §:ssä tarkoitettujen päätöksen tekemistä eläimen omistajalle tai haltijalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Ennen 44 §:ssä tarkoitettuihin toimenpiteisiin ryhty-

mistä eläimen omistajalle tai haltijalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi vain, jos nämä ovat viivytyksettä tavattavissa. Päätöksestä on ilmoitettava eläimen omistajalle tai haltijalle.

46 §

Haltuunotto ja hävittäminen

Lääninhallituksella, kunnaneläinlääkäriillä, kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavalla viranhaltijalla, tarkastuseläinlääkäriillä ja poliisilla on oikeus ottaa haltuun 12 §:ssä tarkoitettu laite, väline tai aine. Laitteen, välineen tai aineen omistajan tai haltijan kuulemisesta ennen haltuunottopäätöksen tekemistä sekä päätöksen tiedoksiantamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä 45 §:ssä säädetään.

Jos muu tässä laissa tarkoitettu valvontaviranomainen kuin poliisi on suorittanut 1 momentissa tarkoitettujen haltuunoton, tulee haltuunotettu laite, väline tai aine viipymättä toimittaa poliisille.

Pidättämiseen oikeutettu virkamies saa todistettavasti hävittää tai hävityttää sellaisen 12 §:ssä tarkoitettujen laitteen, välineen tai aineen, joka voidaan takavarikoida, jos on todennäköistä, että laite, väline tai aine tul-taisiin tuomitsemaan valtiolle menetetyksi, eikä sillä ole huomattavaa arvoa.

47 §

Takavarikko

Edellä 12 §:ssä tarkoitettujen laitteen, välineen ja aineen takavarikosta on voimassa, mitä pakkokeinolaissa (450/87) säädetään.

48 §

Selvitykset ja tutkimukset

Maa- ja metsätalousministeriö ja lääninhallitus voivat tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvomiseksi taikka Suomea sitovan kansainvälisen sopimuksen velvoitteiden täyttämiseksi tai Euroopan yhteisön oikeusjärjestyksen niin edellyttäessä määrätä eläinlääkärit suorittamaan selvityksiä ja tutkimuksia sellaisissa eläintenpitoyksiköissä, joissa pidetään eläimiä elinkeinonharjoittamisen tarkoituksessa, eläinkuljetuksissa sekä teurastamoissa ja teurastuspaikoissa.

Selvityksen tai tutkimuksen suorittajalla on oikeus päästä niihin tiloihin, joissa eläimiä pidetään, sekä eläintenpitoon liittyviin varastoihin ja muihin tiloihin. Eläintenpitoyksikön omistaja ja haltija sekä teurastamo tai teurastuspaikan omistaja tai haltija on velvollinen avustamaan selvityksen tai tutkimuksen suorittajaa sekä antamaan tarvittaessa kirjallisesti tämän pyytämät tiedot.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään eläinlääkäreiden oikeudesta päästä selvityksen tai tutkimuksen kohteena olevaan eläintenpitoyksikköön, eläinten kuljetustilaan, teurastamoon tai teurastuspaikkaan, koskee myös ulkomaisia tarkastajia Suomea sitovan kansainvälisen sopimuksen tai Euroopan yhteisön oikeusjärjestyksen niin edellyttäessä.

49 §

Tarkastusten, selvitysten ja tutkimusten suorittaminen

Tässä laissa mainitut tarkastukset, selvitykset ja tutkimukset on pyrittävä suorittamaan niin, ettei niistä aiheudu haittaa eläimille, eläintenpitoyksikön omistajalle tai haltijalle, eläinkuljetukselle taikka eläintenpitoyksikön toiminnalle.

50 §

Virka-apu

Poliisin on tarvittaessa annettava virka-apua valvontaviranomaisille sekä eläinsuojeluvälvovalle tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten valvonnassa, jos heitä estetään suorittamasta valvontatehtäväänsä ja esteen poistaminen edellyttää poliisin toimivaltuuksien käyttöä.

5 luku

Muutoksenhaku

51 §

Valitus

Kunnaneläinlääkärin, kunnan terveydensuojeluvälvovalta hoitavan viranhaltijan, tarkastuseläinlääkärin, rajaeläinlääkärin ja poliisin tämän lain nojalla antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla lääninoikeuteen.

Lääninhallituksen tämän lain nojalla anta-

maan päätökseen haetaan muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Muutoin muutoksenhaussa noudatetaan, mitä muutoksenhausta hallintoasioissa annettussa laissa (154/50) säädetään.

Valitukset tämän lain nojalla tehdyistä päätöksistä on käsiteltävä kiireellisinä.

52 §

Täytäntöönpano

Tämän lain 28, 42—44 ja 46 §:n nojalla tehtävässä päätöksessä voidaan määrätä, että päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

6 luku

Seuraamukset

53 §

Eläinsuojelurikkomus

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

1) rikkoo 12 §:ssä tarkoitettua valmistus-, maahantuonti-, myynti- tai luovutuskieltoa taikka 7 §:n 3 momentissa, 13 §:n 1 momentissa, 16 §:n 3 momentissa, 18, 19 tai 27 §:ssä tarkoitettua tai mainittujen säännösten nojalla annettua kieltoa tai

2) laiminlyö 13 §:n 2 momentissa, 14 §:ssä, 16 §:n 1 momentissa, 17 §:ssä, 20 §:n 3 momentissa, 21 §:n 2 tai 3 momentissa, 23, 24, 26 tai 30 §:ssä taikka 31 §:n 1 momentissa tai 64 §:ssä tarkoitettua tai mainittujen säännösten nojalla asetettua velvollisuuden,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *eläinsuojelurikkomuksesta* sakkoon.

54 §

Eläinräökkäys

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

1) kohtelee eläintä 3—6, 8, 29, 32 tai 33 §:n taikka niiden nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti,

2) käyttää sellaista 12 §:ssä tarkoitettua välinettä, laitetta tai ainetta, jonka käyttö on kielletty,

3) suorittaa vastoin 7 tai 9—11 §:n säännöksiä niissä tarkoitettujen toimenpiteiden tai

4) tuo tai yrittää tuoda maahan eläimen 28 §:ssä mainitun kiellon vastaisesti, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *eläinrääkkäyksestä* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

55 §

Eläintenpitokielto

Se, joka tuomitaan eläinrääkkäyksestä, voidaan samalla tuomita menettämään oikeutensa pitää eläimiä. Eläintenpitokielto voidaan määrätä myös henkilölle, joka jätetään rangaistukseen tuomitsematta rikoslain 3 luvun 3 §:ssä tarkoitetuista syistä. Eläintenpitokielto voi olla määräaikainen tai pysyvä ja se voi koskea määrättyjen eläinlajien pitämistä tai eläintenpitoa yleensä.

Eläintenpitokielto on muutoksenhausta huolimatta pantava heti täytäntöön.

Jos henkilölle on määrätty eläintenpitokielto, tuomioistuimen on lähetettävä jäljennös asiaa koskevasta pöytäkirjasta maa- ja metsätalousministeriölle.

56 §

Salassapitovelvollisuuden rikkominen

Rangaistus 62 §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

57 §

Menettämisseuraamus

Tämän lain 12 §:n vastaisesti valmistettu, maahantuotu, myyty, luovutettu tai käytetty väline, laite tai aine on tuomittava valtiolle menetetyksi siltä osin kuin menettämisseuraamus on tarpeen eläinten terveyden tai hyvinvoinnin turvaamiseksi taikka eläimiin kohdistuvien rikosten ehkäisemiseksi.

Jos 1 momentissa tarkoitettua välinettä, laitetta tai ainetta ei voida tuomita menetetyksi sen johdosta, että se on menettämisseuraamuksen välttämiseksi kätkeyty tai hävitetty, voidaan välineen, laitteen tai aineen asemesta sen arvo joko kokonaan tai osaksi tuomita valtiolle menetetyksi. Rikoksen tuottaman taloudellisen hyödyn menetetyksi tuo-

mitsemisestä noudatetaan lisäksi, mitä siitä rikoslaissa säädetään.

7 luku

Erinäiset säännökset

58 §

Kustannukset

Eläimen omistajan tai haltijan on suoritettava 42 ja 44 §:ssä tarkoitetuista toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset. Jos eläin on myyty tai toimitettu teurastettavaksi tai eläimestä on saatu muuta tuloa, kustannukset on vähennettävä eläimen kauppahinnasta tai eläimestä saadusta muusta tulosta ja jäännös annettava eläimen omistajalle tai haltijalle.

Edellä 44 §:ssä tarkoitetuista toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset voidaan erityisistä syistä maksaa etukäteen valtion talousarviossa maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintähuoltoon varatuista määrärahoista. Eläimen omistaja tai haltija on vastuussa kustannusten lopullisesta suorittamisesta siten kuin edellä 1 momentissa säädetään.

Kustannukset saadaan periä ilman tuomiota ja päätöstä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin säädetään. Jollei kustannuksia saada perityksi, korvataan ne valtion varoista.

59 §

Palkkiot

Kunnaneläinlääkärillä on oikeus saada 39 §:n nojalla suorittamastaan tarkastuksesta palkkiota ja korvausta siten kuin eläinlääkäreiden toimituspalkkioista annetussa asetuksessa (1269/89) säädetään.

Samantyyppinen oikeus on myös maa- ja metsätalousministeriön ja lääninhallituksen määräämällä eläinlääkärillä, joka on suorittanut 48 §:ssä tarkoitettua selvityksen tai tutkimuksen.

60 §

Korvaukset

Eläimen omistajan tai haltijan tulee maksaa 29 §:n 2 momentissa tarkoitettua tarkastuksen suorittajalle korvaus tarkastuksen suorittamisesta. Maa- ja metsätalousministeriö määrää tarkemmin maksettavan korvauk-

sen suuruuden noudattaen soveltuvin osin kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen eläinlääkäritaksassa vastaavan kaltaisista tarkastuksista tai toimenpiteistä määrättyä korvausta, jollei Suomea sitovassa kansainvälisessä sopimuksessa tai Euroopan yhteisön oikeusjärjestyksessä toisin edellytetä.

Suomea sitovan kansainvälisen sopimuksen tai Euroopan yhteisön oikeusjärjestyksen niin edellyttäessä voidaan asetuksella säätää, että 29 §:n 2 momentissa tarkoitettu tarkastuksesta aiheutuneet kustannukset maksetaan valtion varoista ja peritään tarkastusta pyytäneeltä. Asetuksella voidaan myös säätää, mikä valtion viranomaisen edellä mainitut toimenpiteet suorittaa.

61 §

Vahingonkorvaus

Kunnaneläinlääkärin ja kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavan viranhaltijan tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista valvoessaan aiheuttamasta mahdollisesta vahingosta vastaa valtio siten kuin vahingonkorvauslaissa (412/74) julkisyhteisön korvausvastuusta säädetään.

Valtion oikeuteen periä kunnaneläinlääkäriltä ja kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavalta viranhaltijalta vahingonkäräjälle maksamansa korvausmäärä noudatetaan soveltuvin osin vahingonkorvauslain työnantajan työntekijään kohdistuvaa regressioikeutta koskevia säännöksiä.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, noudatetaan myös maa- ja metsätalousministeriön tai lääninhallituksen tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä suorittamaan määräämän eläinlääkärin mahdollisesti aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen ja korvausten takaisinperintään.

62 §

Salassapitovelvollisuus

Joka tämän lain taikka sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten noudattamista valvoessaan taikka 48 §:ssä tarkoitettua selvitystä tai tutkimusta suorittaessaan on saanut tietoja yksityisen henkilön tai yhteisön taloudellisesta asemasta, liike- tai ammattisalaisuudesta taikka yksityisen henkilön

henkilökohtaisista oloista, ei saa ilman asianomaisen suostumusta sivulliselle ilmaista eikä käyttää hyödykseen tai toisen hyödyksi näin saamiaan tietoja.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei estä tietojen ja asiakirjojen antamista:

1) valvontaviranomaisille tämän lain mukaisten tehtävien suorittamista varten;

2) syyttäjä-, poliisi- tai tulliviranomaisille rikoksen selvittämistä varten;

3) muutoksenhakua tutkivalle viranomaiselle tämän lain mukaisessa asiassa; eikä

4) Suomea sitovan kansainvälisen sopimuksen tai Euroopan yhteisön oikeusjärjestyksen edellyttämille ulkomaisille toimielimille ja tarkastajille kyseisen sopimuksen tai oikeusjärjestyksen niin edellyttäessä.

63 §

Ilmoitusvelvollisuus

Jos on syytä epäillä, että eläinsuojelulakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä on rikottu, on tässä laissa tarkoitettun valvontaviranomaisen viipymättä tehtävä asiasta ilmoitus poliisille.

64 §

Valvontavelvoite

Lapsen huoltajien ja muiden henkilöiden, joilla on valvonnassaan viittätoista vuotta nuorempi lapsi, on huolehdittava siitä, ettei lapsi kohtele eläimiä tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten vastaisesti.

65 §

Tarkemmat säännökset

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan asetuksella.

8 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

66 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1996.

Tällä lailla kumotaan 27 päivänä tammi-kuuta 1971 annettu eläinsuojelulaki (91/71) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen sekä kotieläinten liikkuvasta kaupasta 10 päivänä toukokuuta 1968 annettu asetus (280/68) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Kumottavan lain 9 §:n 1 momentin ja 11 §:n 2 momentin nojalla 20 päivänä joulukuuta 1985 annettu asetus koe-eläintoiminnasta (1076/85) jää edelleen voimaan.

Tämän lain voimaan tullessa vireillä olevat asiat käsitellään tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanemiseksi tarvittaviin toimenpiteisiin.

Helsingissä 4 päivänä huhtikuuta 1996

Tasavallan Presidentti
MARTTI AHTISAARI

67 §

Siirtymäsäännökset

Sen, joka tämän lain voimaan tullessa harjoittaa 21 §:n 2 momentissa, 23 §:n 1 momentissa tai 24 §:n 1 momentissa tarkoitettua toimintaa, on vuoden kuluessa lain voimaantulosta tehtävä toimintaa koskeva ilmoitus lääninhallitukselle.

Toiminnanharjoittajan, joka tämän lain voimaan tullessa kuljettaa eläimiä tulonhankkimistarkoituksessa, on haettava 30 §:ssä tarkoitettu lupa kuuden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

Kunnan on huolehdittava 15 §:n 1 momentissa tarkoitettujen eläinten hoidon järjestämisestä kahden vuoden kuluessa lain voimaantulosta.

Maa- ja metsätalousministeri *Kalevi Hemilä*

N:o 248

Rekisterihallintoasetus

Annettu Helsingissä 4 päivänä huhtikuuta 1996

Sisäasiainministeriön toimialaan kuuluvia asioita käsittelemään määrätyn ministerin esittelystä säädetään 15 päivänä maaliskuuta 1996 annetun rekisterihallintolain (166/96) 4 §:n nojalla:

1 §

Rekisterihallinnon viranomaiset

Väestörekisterikeskus toimii sen ministeriön alaisena, jonka toimialaan kuuluu väestökirjanpito, jäljempänä ministeriö.

Maistraatit ovat lääninhallituksen alaisia rekisterihallinnon paikallisviranomaisia, jotka toimivat kihlakunnanvirastojen yksikköinä tai erillisinä virastoina.

Ahvenanmaan maakunnassa rekisterihallinnon paikallisviranomaisen tehtäviä hoitaa lääninhallitus.

2 §

Maistraatit ja niiden toimialueet

Ministeriö määrää lääninhallitusta kuultuaan, missä kihlakunnissa on maistraatti, sekä maistraattien toimialueet.

Lääninhallitus määrää maistraatin nimen ja sijaintipaikan sekä maistraatin palveluyksiköt.

Kaikissa kihlakunnissa on oltava saatavilla rekisterihallinnon peruspalveluja siten kuin lääninhallitus tarkemmin määrää.

3 §

Väestörekisterikeskuksen tehtävät

Väestörekisterikeskuksen tehtävänä on kehittää väestökirjanpidon menetelmiä, ohjata väestökirjanpidon paikallisviranomaisia sekä

suorittaa muut sille säädettyt väestökirjanpitoon liittyvät tehtävät. Väestörekisterikeskuksella on lisäksi muita rekisterinpitotehtäviä sekä vaaleihin ja kansanäänestyksiin liittyviä tehtäviä siten kuin niistä erikseen säädetään.

4 §

Maistraatin tehtävät

Maistraatin tehtävänä on vastata toimialueensa väestötiedoista ja hoitaa muita sille kuuluvia väestökirjanpitotehtäviä sekä vaaleihin ja kansanäänestyksiin liittyviä tehtäviä siten kuin niistä erikseen säädetään.

Maistraatti toimii kaupparekisterin ja yhdistysrekisterin paikallisviranomaisena sekä hoitaa yleishallinto- ja palvelutehtäviä siten kuin niistä erikseen säädetään.

Maistraatin virkamiehellä voi olla vihkimisviranomaiselle, julkiselle notaarille sekä julkiselle kaupanvahvistajalle kuuluvia tehtäviä siten kuin niistä erikseen säädetään.

5 §

Rekisterihallinnon yhteistyöryhmä

Rekisterihallinnon laaja-alaisten kehittämishankkeiden ohjausta ja seurantaa sekä eri hallinnonaloille kuuluvien toimintojen yhteensovittamista koskevia asioita käsitellään rekisterihallinnon yhteistyöryhmässä, jonka ministeriö asettaa kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

Yhteistyöryhmässä ovat edustettuina ministeriö, väestörekisterikeskus, kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala, lääninhallitukset, maistraatit sekä rekisterihallinnon keskeisimmät yhteistyötahot.

6 §

Tulosohjaus

Ministeriö asettaa rekisterihallinnon yleiset tavoitteet ja toimintalinjat.

Ministeriö hyväksyy väestörekisterikeskuksen ehdotuksesta viraston tulostavoitteet.

Lääninhallitus hyväksyy maistraatin ehdotuksesta sen tulostavoitteet rekisterihallinnon yleisten tavoitteiden ja toimintalinjojen perusteella kuultuaan väestörekisterikeskusta ja patentti- ja rekisterihallitusta.

7 §

Määrärahat

Ministeriö osoittaa määrärahan väestörekisterikeskukselle sen toimintaa varten sekä määrärahat lääninhallituksille jaettaviksi maistraateille rekisterihallinnon toimintoja varten.

Kihlakunnanviraston yleishallintotehtäviä, yhteistä hallintoa ja yhteisiä palveluja sekä viraston kehittämistä varten osoitettavasta määrärahasta säädetään erikseen.

8 §

Rekisterihallinnon organisaatio

Väestörekisterikeskusta johtaa ja sille asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta vastaa ylijohtaja. Virastossa on tulosyksiköitä, joista määrätään työjärjestyksessä.

Maistraattia johtaa ja sille asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta vastaa maistraatin päällikkönä toimiva henkikirjoittaja. Maistraatissa voi olla tulosyksiköitä siten kuin sen työjärjestyksessä määrätään.

9 §

Asioiden ratkaiseminen

Väestörekisterikeskuksessa asiat ratkaisee ylijohtaja tai muu virkamies, jolle on annettu työjärjestyksessä päätösvalta. Asiat ratkaistaan esittelystä, jollei työjärjestyksessä toisin määrätä.

Maistraatin toimivaltaan kuuluvat asiat rat-

kaisee maistraatin päällikkönä toimiva henkikirjoittaja tai muu virkamies, jolle on annettu maistraatin työjärjestyksessä päätösvalta.

Maistraatin päällikkönä toimivan henkikirjoittajan ollessa estynyt hänen sijaisenaan toimii työjärjestyksessä määrätty maistraatin virkamies. Maistraatin esityksestä lääninhallitus voi kuitenkin määrätä sijaiseksi läänin toisen maistraatin henkikirjoittajan tai muun virkamiehen tämän suostumuksella.

10 §

Virkojen kelpoisuusvaatimukset

Kelpoisuusvaatimuksena rekisterihallinnon virkoihin on:

1) väestörekisterikeskuksen ylijohtajalla ylempi korkeakoulututkinto sekä tehtävien edellyttämä johtamistaito ja perehtyneisyys toimialaan;

2) henkikirjoittajalla oikeustieteen kandidaatin tutkinto ja perehtyneisyys toimialaan; sekä

3) muilla virkamiehillä koulutus, joka on edellytyksenä tehtävien menestykselliseen hoitamiseen.

Julkisen notaarin viran kelpoisuusvaatimuksista säädetään erikseen.

11 §

Virkojen täyttö

Väestörekisterikeskuksen ylijohtajan nimitää valtioneuvosto. Muun henkilöstön ottaa väestörekisterikeskus.

Maistraatin päällikkönä toimivan henkikirjoittajan nimittää lääninhallitus. Muun henkilöstön ottaa maistraatti.

Kihlakunnanviraston yhteisen henkilöstön ottamisesta on voimassa, mitä siitä erikseen säädetään.

12 §

Eräistä maistraatin henkilöstöasioista päättäminen

Maistraatin virkamiehelle myönnettävästä virkavapaudesta ja sivutoimiluvasta, virkamiehelle annettavasta varoituksesta, virkamiehen lomauttamisesta, virkasuhteen muuttamisesta osa-aikaiseksi, irtisanomisesta valtion virkamieslain (750/94) 27 §:n nojalla sekä virkasuhteesta johtuvaa taloudellista

etuutta ja kustannusten korvausta koskevasta asiasta päättää nimittävä viranomainen. Nimittämisestä virkamieheksi valtion virkamieslain 9 §:n 1 momentin nojalla määrääkaiseen virkasuhteeseen päättää se viranomainen, joka nimittäisi vastaavaan virkaan.

13 §

Työjärjestys

Väestörekisterikeskuksen työjärjestyksen vahvistaa ylijohtaja.

Maistraatin työjärjestyksen vahvistaa maistraatin päällikkönä toimiva henkikirjoittaja.

14 §

Virkasyyte

Ylijohtajaa syytetään virkavirheestä Helsingin hovioikeudessa ja muita virkamiehiä asianomaisessa käräjäoikeudessa.

Helsingissä 4 päivänä huhtikuuta 1996

15 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä joulukuuta 1996.

Ennen tämän asetuksen voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

16 §

Siirtymäsäännökset

Ennen tämän asetuksen voimaantuloa myönnetyt erivapaudet kelpoisuusvaatimuksesta koskevat myös tässä asetuksessa tarkoitettuja rekisterihallinnon virkoja.

Tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan asetetun väestökirja-asiain neuvottelukunnan toimikausi jatkuu vuoden 1997 loppuun.

Tämän asetuksen voimaan tullessa siirtyvät rekisteritoimistossa vireillä olevat asiat asianomaiselle maistraatille ja Ahvenanmaan maakunnassa lääninhallitukselle.

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri *Jouni Backman*

N:o 249

Sosiaali- ja terveysministeriön päätös
talousveden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista annetun sosiaali- ja
terveysministeriön päätöksen muuttamisesta

Annettu Helsingissä 10 päivänä huhtikuuta 1996

Sosiaali- ja terveysministeriö on 19 päivänä elokuuta 1994 annetun terveydensuojelulain (753/94) 21 §:n nojalla

muuttanut 21 päivänä tammikuuta 1994 antamansa päätöksen (74/94) 1 §:n, 5 §:n 2 momentin ja 6 §:n seuraavasti:

1 §

Tällä päätöksellä sosiaali- ja terveysministeriö antaa yleiset määräykset talousveden laatuvaatimuksista sekä tarpeellisista tutkimuksista. Lisäksi tällä päätöksellä pannaan täytäntöön Euroopan talousyhteisön direktiivi (80/778/ETY) juomaveden laadusta.

5 §

— — — — —
 Jos vesilaitos, jolle poikkeuslupa on myönnetty, toimittaa talousvettä vähintään 1 000 m³/d taikka vähintään 5 000 kuluttajalle, sosiaali- ja terveysministeriö ilmoittaa poikkeuksesta Euroopan yhteisöjen komissiolle.

6 §

Kunnan terveydensuojeluviranomaisen on
 Helsingissä 10 päivänä huhtikuuta 1996

valvottava säännöllisin tutkimuksin sellaista vesijohtovettä, jota enemmän kuin 50 henkilöä käyttää talousvetenä, tai vettä, jota käytetään kaupan pidettävien elintarvikkeiden ammattimaiseen valmistukseen taikka sanotunlaisten elintarvikkeiden käsittelyyn, jalostukseen, säilyttämisen ja markkinoinnin yhteydessä. Valvontatutkimusten vähimmäistiheydet on esitetty liitteessä II.

Kunnan terveydensuojeluviranomainen voi määrätä säännöllisen valvonnan alaiseksi muunkin kuin edellä mainitun vesijohtoveden, jota suurehkoissa määrin käytetään talousvetenä.

Tämä päätös tulee voimaan 15 päivänä huhtikuuta 1996.

Ministeri *Terttu Huttu-Juntunen*

Yli-insinööri Leena Hiisvirta

SDK/SÄHKÖINEN PAINOS

N:o 245–249, 3 arkkia

PÄÄTOIMITTAJA TIMO LEPISTÖ
OY EDITA AB, HELSINKI 1996